

Na zlepšenie našich služieb používame cookies. O ich používaní a možnostiach nastavenia sa môžete informovať bližšie tu.

OK

SME Ekonomika

Mol chce mať celý Slovnaft. Ide vytesniť malých akcionárov

Hodnota Slovnaftu je viac ako miliarda.

29. aug 2019 o 20:00 **MAREK PORACKÝ**

Letecký pohľad na rafinériu Slovnaft.(Zdroj: SME - MARKO ERD)

BRATISLAVA. Spoluvlastníkmi najväčšej rafinérie na Slovensku sa mnohokrát stali ešte v kupónovej privatizácii na začiatku 90. rokov. A mnohokrát vlastní iba desiatky, možno stovky akcií Slovnaftu.

Práve takíto malí akcionári budú v najbližších mesiacoch prinútení svoj majetok predať. Väčšinový akcionár Slovnaftu, maďarský ropný gigant Mol, sa ich rozhodol zo slovenskej rafinérie vytesniť.

Umožní mu to zmena zákona o cenných papieroch, ktorá platí od januára tohto roka. Po novom nie je na vytesnenie malých akcionárov, teda na vykúpenie ich akcií potrebný súhlas každého z nich.

Mol bude prvou veľkou spoločnosťou na Slovensku, ktorá túto možnosť využije.

Do svojich rúk chce maďarský gigant získať vyše 260-tisíc akcií, za každú jednu môžu malí akcionári podľa odhadov analytikov dostať okolo 90 eur.

Spolu teda Mol za **akcie** zrejme vyplatí vyše 20 miliónov eur.

Viacerí drobní akcionári však s týmto krokom nesúhlasia, založili si preto aj občianske združenie. Mol nijaký dôvod na spor s nimi nevidí.

Podnik má miliardovú hodnotu

To, že chce Mol drobných akcionárov z firmu vytesniť, oznámil v polovici augusta. Rozhodnutie zdôvodnil tým, že chce "zjednodušiť a racionalizovať vlastnícku štruktúru Slovnaftu, a tým aj zjednodušiť správu a riadenie spoločnosti".

Rafinéria Slovnaft má hodnotu medzi 1,1 a 1,4 miliardy eur, odhaduje analytická spoločnosť Finlord. Konečné ohodnotenie podniku však podľa nej okrem iného závisí aj od odhadov budúceho vývoja.

Proces vytesnenia

- upravuje zákon o cenných papieroch,
- od nového roka je proces zjednodušený,
- v minulosti potreboval majoritný akcionár na vytesnenie drobných akcionárov súhlas všetkých drobných akcionárov,
- vytesnenie môže navrhnúť majoritný akcionár, ktorý vlastní viac ako 95 percent podniku,
- keď chce vytesniť drobných akcionárov, musí urobiť viaceré kroky,
- pred výkupom akcií treba zložiť hodnotu vykúpaných akcií v banke, ktorá bude zodpovedná za platbu,
- minimálna cena akcií, za ktorú by ich mal majoritný akcionár vykúpiť, je regulovaná zákonom, schvaľuje ju Národná banka Slovenska.

Hodnota jednej akcie Slovnaftu by sa tak podľa Finlordu mala pohybovať medzi 90 a 110 eurami. Zodpovedá tomu aj cena akcií Slovnaftu na bratislavskej Burze cenných papierov, v súčasnosti sa pohybuje okolo sto eur za kus.

"Ponuka na odkúpenie akcií by sa nemala od tejto ceny výraznejšie vzdialiť ani na jednu stranu," myslí si analytik Finlordu Boris Tomčiak.

Za posledný rok bola cena jednej akcie na burze od 76 do 118 eur.

Konečnú cenu za jednu akciu, ktorú Mol vyplatí drobným akcionárom pri vytlačení, určí znalec. Určí ho Národná banka Slovenska.

"Spornou ostáva obava o nezávislosť znalca pri vypracovaní znaleckého posudku na určenie výšky primeranej ceny peňažného protiplnenia pri nútenom odkupe, respektíve postupy, ktoré pri tvorbe znaleckého posudku použije," hovorí Ivana Gajdošíková z advokátskej kancelárie Urban, Falath, Gašperec a Bošanský.

Malí akcionári proces kritizujú

Ak napríklad znalec určí cenu za jednu akciu na sto eur, tak človek, ktorý vlastní len jednu akciu, dostane od Molu sto eur. Ak má 30 akcií, dostane tritisíc eur.

Plány Molu na vytesnenie sa však drobným akcionárom nepáčia. Založili si preto Občianske združenie na ochranu práv malých akcionárov Slovnaftu.

Jednou z nezrovnalostí, ktoré súvisia s plánmi na vytesnenie drobných akcionárov, je podľa nich výška neočakávaných investícií, ktoré Slovnaft plánuje v najbližších piatich rokoch urobiť. Ide o sumu jedna až 1,5 miliardy eur, teda v priemere 300 miliónov eur za rok.

V minulosti sa pritom odhadovalo, že Slovnaft preinvestuje približne 300 miliónov eur počas celých najbližších piatich rokov.

Vysoká investícia môže znížiť cenu, na ktorú znalec Slovnaft ohodnotí. Vysoké investície totiž môžu z podniku odčerpať voľné peniaze a dostať účtovníctvo do straty.

"Čím vyššie investície, tým menej voľných peňazí. A čím menej voľných peňazí, tým nižšia všeobecná hodnota akcie, ktorú má určiť znalec na účely vytesnenia drobných akcionárov," povedal Dušan Mihaleje, riadiaci partner advokátskej kancelárie Vivid Legal, ktorá zastupuje združenie drobných akcionárov.

Podniku sa pritom v posledných štyroch rokoch výrazne darí. Vlni mal napríklad podľa **analytického webu Finstat** zisk viac ako 106 miliónov eur.

Drobní akcionári zatiaľ nevedia, čo urobia. V hre môže byť aj súdny spor na určenie ceny akcií.

"Občianske združenie si počká na podmienky, za ktorých Národná banka Slovenska schváli vytesnenie. Potom sa rozhodne, aké kroky podnikne proti Molu," hovorí Mihaleje.

Mol na spor nevidí žiadny dôvod. Tvrdí, že počas procesu dodržiava všetky pravidlá, ktoré sa vytvorili na ochranu menšinových akcionárov.

"Cena pri výkupe akcií spolu so všetkými podmienkami výkupu má byť zverejnená až po schválení Národnou bankou Slovenska v termíne, ktorú zákon určuje," napísal v stanovisku Mol.

Proces výkupu prešetruje NBS

Pred tým, ako Mol oznámil, že ide vytesňovať drobných akcionárov, dal im možnosť, aby mu akcie predali dobrovoľne. Cenu za jednu akciu určil na 84 eur.

Ani s takýmto postupom neboli drobní akcionári spokojní. Národnej banke Slovenska preto dali podnet. Podnik podľa nich neinformoval, že akcie vykupuje, aby ich mohol z podniku vylúčiť. NBS o podnete zatiaľ nerozhodla.

"Národná banka starostlivo preveruje každý podnet, ktorý jej je doručený. Jeho ukončenie závisí od vyhodnotenia ďalších podkladov, ktoré dostane a ich zložitosti pri ich vyhodnocovaní," povedala hovorkyňa banky Jana Kováčová.

Mol je vôbec prvou firmou na Slovensku, ktorá ide vylúčiť drobných akcionárov podľa nových pravidiel. Tie platia od začiatku tohto roka. Zmenu navrhlo ministerstvo financií.

Tento text ste mohli čítať vďaka tomu, že platíte za obsah. Vážime si to.